

סוכה פרק ראשון סוכה

ג.

עין משפט
נר מצוה

א ז מ"י פ"ד מהלכות
סוכה הלכה א סמג
עשין מנ טו"ש"ע א"ח סימן
תלמד ע"פ א [נד אלפס
פ"ב דף רמג]:
ה ב מ"י שס טו"ש"ע שס
סע"ד:
ז א מ"י פ"ו מהלכות
מוזה הלכה ב סמג
עשין כב טו"ש"ע י"ד ס"י
רפו ע"פ יג:
ד י מ"י פ"א מהלכות
רוח הלכה א סמג
עשין עב [טו"ש"ע חו"מ ס"י
תב סעי' ב]:
ה ה מ"י פ"ד מהל'
ימא ע"ב [טו"ש"ע הלכה ו
סמג עשין לוט]:
זב ו מ"י פ"ב מהלכות
שטמה הל' יב סמג
עשין קנד:
יג ז מ"י פ"ו מהלכות
מגלס הל' ה סמג
עשין קב [כל הדיוט אלו
מן אות ד עד כה המה
נרד אלפס עירובין פ"ו דף
קטו. ועוד כ"ב פ"א דף
קס: ועוד מהלכות מוזה
דף ע"א]:

ל נצרכה אלא לקיטוניות שבה. מה שדחק בקונטרס לרד כן
זר רבה מה ראה לרדי יהודה הא אי אפשר לשבעה זנים
בשבעה טפחים לאו פירכה היא לדלילת ארוכה טו"ב אלל לא היטה
רחצה "ז שבעה טפחים וזנייה צאוה אורך הוו יתבי:
דאמר לך מני ב"ש היא ואל

תו"ו מינה בו. בסדר
רז עמרט ספק בשעה מקומות
הלכה כ"ש ח"א האי דסוכה צריכה
שמהא מחוקת ראשו ורובו ושולחנו
ואידך בנמחות פרק התכלת (דף מ.
וש) גבי סקין צלילית צ"ש פוטרין
וצ"ה מחייצין עוד לשם כמה חוטין
הוא נותן צ"ש אמרי ד' וזה"ל ג'
עוד התם כמה תהא משולשת בית
שמאי אומרי ד' וזה"ל ג' בכל הני
עבדי כ"ש ואידך במסכת ברכות
פרק אלו דברים (דף נ"א): צ"ש
מכצדין [את] הבית ואח"כ נוטלין לידים
ואמריין בגמ' כבוליה פירקין הלכה
כ"ה צר מהך עוד התם בסוף
פירקא גבי מי שאלכ (א) וסתה ולא צריך
למייתי בגמרא עובדא דרבה בר בר
חנה לאשכח יונה לדבא וחד תלמיד
דעבד כ"ש ואשכח ארנקי ואידך
תלמיד דעבד כ"ה ואכליה אריה
וקלמ קשה הא דקאמר התם כבוליה
פירקין הלכה כ"ה צר מהך ושמא
משום ד"ה גמי מודו לנתחילה
מיהא עבדיין כ"ש ועל מה שפסק
בהך דהכא כ"ש אין להקשות מהא
לאמריין ע"ש דברכות (דף י"א). דלמא
רז יוסף עשה כדברי צ"ש לא עשה
ולא כלום ומייתי ראה מההיא מילתא
דסוכה מעשה צרבי יוחנן החורני
שמלה והלכו זקני צ"ש חוקי צ"ה
לצקרו ומלואוהו שהיה יושב ראשו
ורובו צסוכה ושולחנו צוןן הבית
אמרו לו זקני צ"ש אי"כ היית נוהג
כל יומין לא קיימת מצות סוכה כל
ימין ומסקיין התם דהלכה כרבי
יוחנן החורני דההיא פלוגתא צסוכה
גדולה דמסקיין דתרתמי פליגי
בההיא הלכה כ"ה אלל הלא צסוכה
קטנה ובהא הלכה כ"ש מיהו
שמעתין דהתם תימה היכי דייק מינה
דעשה כ"ש לא עשה ולא כלום
דראה דמייתי בשעה כ"ה מיירי
ועוד וכי רריך ראה על זה היכא
דהלכה כ"ה שחם עשה כ"ש לא
עשה ולא כלום וז"ל דלצטרין התם
לאיתויי היכא ד"ה מחמירי מדרבנן
וצ"ש מוקמי לה אדאורייתא ולא
גזריין אס עשה כדברי צ"ש לא יא
די חובתו אפי' דאורייתא כדאשכחן
ל"ש היכא דמיצי צפיתא דמנוולתא
דגזרי שמא ימשך אחר שולחנו וקאמרי
לא קיימת מצות סוכה מימין דאפי'
מדאורייתא לא קייס ומדבית שמאי
נשמע ל"ה: **בית שאין** בו ד'
אמור. צירושמי חשיב שאין טובל

משום אוירא. רוח שהוא שולט בה מפני החום: אלא למ"ד קטנה
פליגי. אלל בגדולה אפילו רבנן מודו: וכי דרכה של מלכה. והלא
נערומה ומרתמה מסובים עמה: לקיטוניות שבה. סוכה גדולה
לכני מסבת' וקיטוניות קטנה צסוכה
ואע"ג דפסולה לא איכפת לן דאשה
פטורה מן הסוכה: ורבי יהודה סבר
כו'. וא"ת לרז חן דמוקי פלוגתא
בשאינה מחוקת אלל כדי ראשו ורובו
ושולחנו הכא כיון דזנייה גבה היא
לה גדולה ומודו בה רבנן ומאי ראה
של רבי יהודה ז"ל דשולחנה בתוך
הסוכה הגדולה היטה וזנייה על
השולחן היו יושבין ראשן ורובן ולא
כמסובין הן ולא? חקופין. ולי נראה
דולאי לרז חן קשיל והאי תירוולא
לרז הונא הוא וכן עיקר דשיעור
ראשו ורובו אמריין לקמן דלינו אלל
ז' טפחים ואי אפשר לשבעה זנים
בשבעה טפחים: כ"ש. דלי כ"ה
לך צעי שולחנו כדלקמן בפרק היטן
(דף קח. ת): ודיקא גמי גרסיין. ודיקא
נמי כדלקמן] בגדולה פליגי והוא יושב
על הפתח מצחו וראשו מושבד לתוכה
ושולחנו לפני גופו צבית: **מדקאני.**
גבי פלוגתא מי שהיה ולא איירי
בשיעורא דסוכה פליגי ליתני סוכה
המחוקת ראשו ורובו ושולחנו כשרה
צ"ש פוסלין כו': **אמר** מר זוטרא
דיקא גמי. דבצטנה פליגי ובשיעורא
דפוסלין ומכשירין על כרחך אסוכה
מהדרי: אלל לא גרסיין. והכי גרסיין
לעולם בתרמי פליגי: פטור מן
הטווח. כולה מפרש טעמא לקמן':
ואינו נהנה. אלל פודהו לעולם
ויואל ציובל אס לא גאלו כשאר קרקע
צלה צנין: **מעורכי המלחמה.** מי
האש אחר צנה צית מש וגי'
(דברים ט): **ואין מעריצין בו.** לך
צמיהס להיות פתוחין לחצר והרצה
צמיס פתוחיס לחצר אחת והן יולאין
דך חצר לרשות הרצים נמלא החצר
רשות לכולן והצמיס כל אחד מיוחד
לצעלי ואמרו חכמיס אין מוציאין
מרושת לרשות צלה עירוב שיערב
כל הרשות להיוטם רשות אחת
ומיקני ליתן כל צית וצית שצחצר
פת וכולן צכל אחד ומניחין אותו
צאחד מן הצמיס ונעשים כולם כאילו
דרין צאוהו צית וכל הצמיס דירה
אחת ואשמעיין הכא דצית שאין צו
ואין משפספין בו. שתיקין חכמיס
על כל חצר הפתוחה למצוי כדרך
שתיקני עירוב לצמי חצר שיהו
נותנין צשיתוף ואס צית קטן זה
פתוח לחצר שצמצי ואין צית
אין צריכה ליתן צשיתוף: ואין
מניחין צו עירוב. החצר לאחר

משום אוירא אלא למאן דאמר בסוכה קטנה
מחלוקת וכי דרכה של מלכה לישב בסוכה
קטנה אמר רבה בר רב אדא לא נצרכה אלא
לסוכה העשויה קיטוניות קיטוניות וכי
דרכה של מלכה לישב בסוכה העשויה
קיטוניות קיטוניות אמר רב אשי לא נצרכה
אלא לקיטוניות שבה רבנן סברי בניה בסוכה
מעליא הוו יתבי ואיהו יתבה בקיטוניות
משום צניעותא ומשום הכי לא אמרי לה
דבר ור' יהודה סבר בניה גבה הוו יתבי
ואפ"ה לא אמרי לה דבר (א) אמר רב שמואל
בר יצחק "הלכה צריכה שתהא מחוקת
ראשו ורובו ושולחנו א"ל רבי אבא כמאן
כב"ש א"ל אלא כמאן איכא דאמרי אמר
רבי אבא דאמר לך מני א"ל ב"ש היא ולא
תו"ו מינה מתקיף לה רב נחמן בר יצחק
ממאי דב"ש ובית הלל בסוכה קטנה פליגי
דלמא בסוכה גדולה פליגי וכגון דיתיב
אפומא דמטולתא ושולחנו בתוך הבית
דבית שמאי סברי גזריין שמא ימשך אחר
שולחנו ובית הלל סברי לא גזריין ודיקא גמי
דקתני (ב) מי שהיה ראשו ורובו בסוכה
ושולחנו בתוך הבית ב"ש פוסלין ובית הלל
מכשירין ואם איתא מחוקת ואינה מחוקת
מיבעי ליה ובסוכה קטנה לא פליגי והתניא
מחוקת ראשו ורובו ושולחנו כשרה רבי אומר
עד שיהא בה ארבע אמות על ארבע אמות
ותניא אידך רבי אומר (ג) כל סוכה שאין בה
ארבע אמות על ארבע אמות פסולה והכ"א
אפילו אינה מחוקת אלא ראשו ורובו כשרה
ואילו שולחנו לא קתני קשיין אהרדי אלא
לאו ש"מ הא ב"ש הא ב"ה אמר מר זוטרא
מתניתין גמי דיקא מדקתני ב"ש פוסלין וב"ה
מכשירין ואם איתא בש"א לא יצא וב"ה
אומרים יצא מיבעי ליה ואלא קשיא מי
שהיה לעולם בתרתי פליגי פליגי בסוכה
קטנה ופליגי בסוכה גדולה וחסורי מיחסרא
והכי קתני מי שהיה ראשו ורובו בסוכה
ושולחנו בתוך הבית ב"ש אומרים לא יצא
וב"ה אומרים יצא ושאניה מחוקת אלא כדי
ראשו ורובו בלבד ב"ש פוסלין ובית הלל
מכשירין מאן תנא להא דרתו רבנן בית
שאין בו ארבע אמות על ארבע אמות
פטור מן המוזהו (ד) מן המעקה (ו) ואינו מטבא
בנגעים (ז) ואינו נחלט בבתי ערי חומה (ח) ואין
בו ואין משתתפין בו ואין מניחין בו עירוב
ואין

שגזו אותו מן הצמיס: למעשר והגודר מן הבית מותר ליכנס צו ועוד הוא ליה למימר
לענין פתח צית אכ של נערה המאורסה:
ואין מניחין בו עירוב. דלא חזי לדירה והאפי' לשמולל דאמר פרק מי שהוליא (עירובין דף מ. וש) עירוב משום קנין
לא מיקני רשותייהו בשביל צית דלא חזי לדירה ודכוותיה אשכחן התם שמואל גופיה דאמר צית דמניחין צו עירוב אין רריך
ליתן פת מאי טעמא כולוהו הכא דיירי ואף על פי דאית ליה עירוב משום קנין ומקני אהדדי משום דמנחי עירוב צביתו:
ואין

(א) ס"א אמר רב הונא,
(ב) צבית יא. לקמן י:
ת. עירובין י: א. [נלקן
ז: עירובין ג: מוספ'
פ"ב ה"צ. ד] (ו) ופלי צ"ל
אלל. (ז) כ"ש: (ח) נלקמן.
(ט) אלל שבעה
כ"ל מגי' ו"ו ו"ו ר"ס תלמד
ע"ש. (ת) (ז"ל ושמך).

רבינו הגנאל

אבל לדברי (ה) כל מי
שאומר בסוכה קטנה
פליגי וכי דרך מלכה
לישב בסוכה קטנה.
ושנין. בסוכה שהייה
עשויה קיטוניות היטה כו'.
ואסקינא הלכתא צריכה
שתהא מחוקת ראשו ורובו
ושולחנו. ואמריין אמר
ליה ר' אבא מני הא,
ואמר רב הונא בית
שמאי היא ולא תו"ו
מינה. ואקשינן מלה ממאי
דהלוקת בית שמי ובית
הילל בסוכה קטנה, דרתן
מי שהיה ראשו ורובו
בסוכה ושולחנו בתוך
הבית, בית שמי פוסלין
ובית הילל מכשירין.
דיקת מינה הנה בית
הילל מכשירין אע"פ שאין
מחוקת אלא ראשו ורובו
בלבד, ובית שמי פוסלין.
(א) [נדילמא] בסוכה גדולה
פליגי, וכיון דיתיב אפומא
דמטולתא ושולחנו בתוך
הבית. ואוקימנא לעולם
בסוכה גדולה וכי דאמריין,
מדקתני במשנתנו מי
שהיה ראשו ורובו, ולא
קתני מי שהיה בסוכה
שאניה מחוקת אלא ראשו
ורובו. ודחיין להאי סברא
משום דקשיא לן ואם
איתא סוכה גדולה היא
וכשרה, ומיזשם שיושב
על פי הסוכה ושולחנו
בתוך הבית פליגי, אי הכי
לא יצא ידי סוכה היה
לחן לומר, אלא מדקתני
פוסלין שפע מינה בסוכה
קטנה פליגי. ואמרי' אי
הכי דבסוכה קטנה פליגי,
ליתנה מי שהיה בסוכה
שאניה מחוקת אלא ראשו
ורובו בלבד ב"ש פוסלין
כו', מי שהיה סתם
למה לו. ותריצנה בתרתי
פליגי בגדולה וקטנה,
חסורי מחסרה והכי קתני,
מי שהיה ראשו ורובו
בסוכה ושולחנו בבית, או
שאניה מחוקת ראשו ורובו
ושולחנו, ב"ש פוסלין
ובה מכשירין. וקיימא לן
כבית שמאי. והני מתנייתא
דקתני חדא, מחוקת ראשו
ורובו ושולחנו כשרה, רבי
אמר עד שיהא בה ד'
על ד' אמות. ותניא אמת
כל שאין בה ד' אמות
על ד' אמות פסולה,
וחכמיס אומרים אפילו
אינה מחוקת אלא ראשו
ורובו כשרה. ואוקימנא
קמייתא כב"ש ובתרייתא
כב"ה. פשוטות הן. מאן
תנא להא דרתו רבנן בית
שאין בו ד' אמות על ד'
אמות, פטור מן המוזהו
ומן המעקה, כו'.

(א) ק הנה גרי"ש בספן
ז"ל ד"ו.